

De gescheiden werelden in de kerk

ANALYSE Kerken dreigen te worden gesloten. Niet nodig, zeggen trouwe bezoekers.

door Frank Houtappels

frank.houtappels@gelderlander.nl

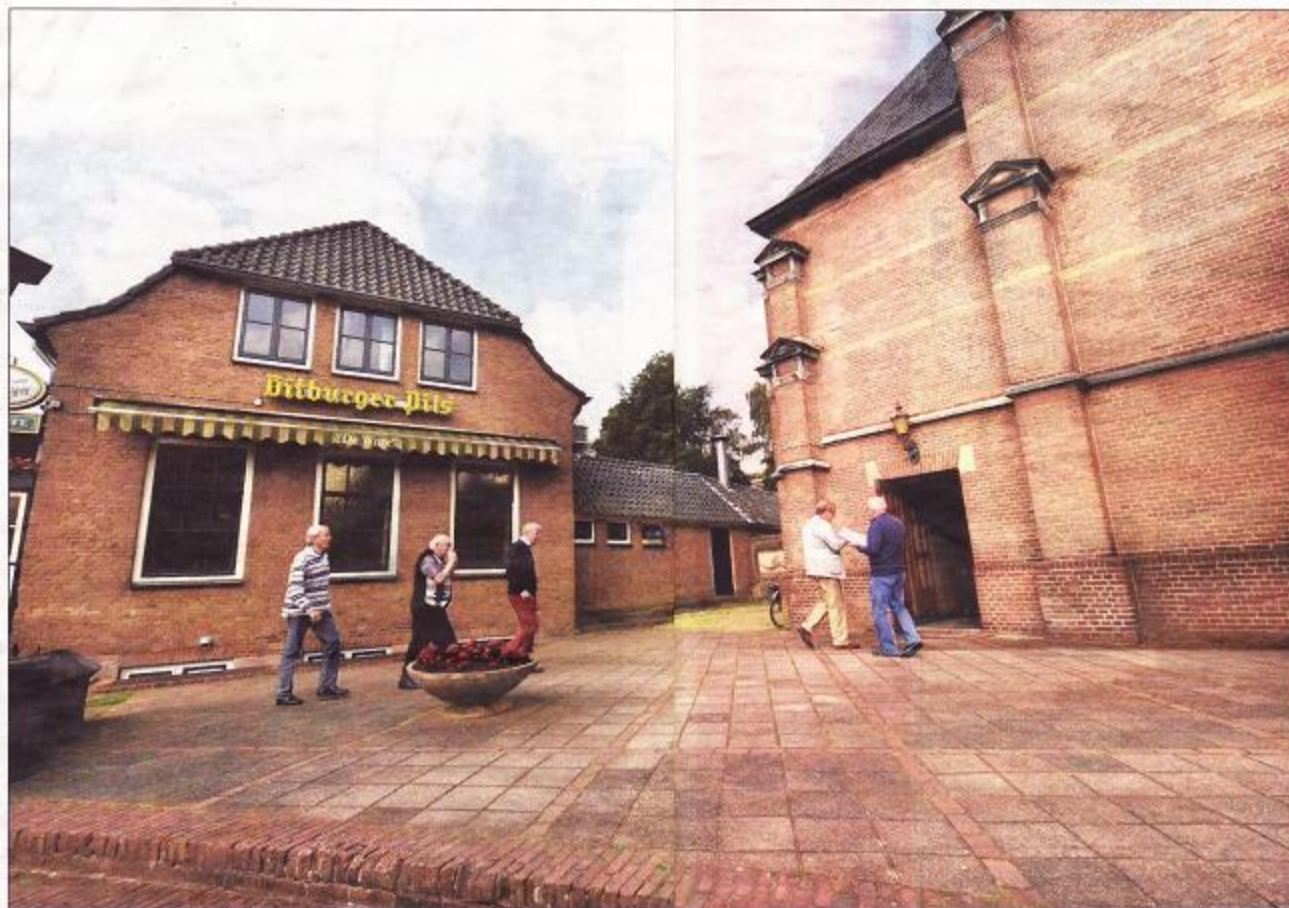
BEEK - Gedeelde vrees kan verbreiden. Maar bij de dreigende kerksluitingen in de polder kan zomaar eens het tegenovergestelde gebeuren: kerkbestuur en kerkbezoekers lijken bij dat verhaal tegenover elkaar te staan, in plaats van naast elkaar.

Dat de kerken leeglopen is een gegeven. Dat gebeurt zo ongeveer in heel katholiek Nederland. Dat dit onvermijdelijk tot pijnlijke keuzes leidt ook. Dat zie je bijvoorbeeld hier, in de polder: bij gebrek aan geld en priesters wil de parochie kerken sluiten.

Die in Leuth, bijvoorbeeld. Of de monumentale Bartholomeuskerk in Beek. Wie voor een dienst op zondag naar de kerk wil, kan over anderhalf jaar nog naar Ooij of Millingen. Als het aan het bestuur ligt, tenminste. Trouwe kerkgangers leggen zich er niet bij neer.

Alles begint natuurlijk met de leegloop zelf. Niet dat de kerkgemeenschap in Beek niet leeft: vrijwilligers knapten de kerk de afgelopen jaren nog op en zamelden geld in voor het monumentale Lindsenorgel.

Ze zijn alleen met te weinig. Zondag zaten er zo'n veertig mensen in de kerk in Beek. Dat ziet er dan vooral verdrietig uit: op de flanken lege banken, de bezoekers zaten verdeeld in het hart van het

middenschip. In de jaren zeventig en tachtig, toen zat het vol, zei een van de bezoekers na afloop melancholisch. Maar goed, dat was dan ook een andere eeuw. Ondertussen is er een kerkbestuur dat zich rechtlijnig opstelt, in ieder geval in lijn met het bisdom en zo rechtlijnig dat sommige bezoekers zich niet serieus ge-

► **In de jaren zeventig en tachtig, toen zat het vol. Maar goed, dat was dan ook een andere eeuw**

nomen voelen. Het kerkbestuur gaat deze dagen de zaaltjes in de dorpen af om uitleg te geven. Nou ja, het is een monoloog, zeiden sommige bezoekers in Beek. Geen dialoog. Dat hadden ze in Leuth ook gehoord. Kom op, zeiden ze daar maandag. Laten we het toch nog gezellig houden. Misschien had pastoor Henk Janssen beter iemand in kunnen huren voor die kerksluitingen, dacht iemand op het kerkplein hardop. „Dat had hem uit de wind gehouden. Nu verliest hij de binding met de parochianen.” Want die parochianen organiseren zich ondertussen ook buiten

► **Zondagochtend in Beek. Organist Jooop Rutten uit Leuth - blauwe trui, wit kladblok in de hand - is benieuwd hoe de kerkgangers in Beek over de dreigende kerksluiting denken.** foto Gerard Verschooten

de parochie om. Zo is er nu de stichting 'Red de monumentale Bartholomeuskerk'. Die wil geld inzamelen om de kerk open te houden. Ook stond de organist uit Leuth zondag al met een geïmproviseerde enquête op het kerkplein. Wat doet u als de kerk sluit? De uitkomst: negen mensen verlaten de kerk. Een verbitterde enkeling leek er ook genoeg in te schepenen dat ongenoegen te kunnen uiten. Goed, anderen gaan naar het bejaardenhuis of kijken tv, en een-

tje kiest voor de oplossing van het kerkbestuur: naar Ooij, dan maar. Representatief is het niet, maar de conclusie dat de kerk in Ooij nog wel even kan wachten met het bestellen van dranghekken, lijkt gerechtvaardigd. Genoeg onzekerheden in de wereld van de geloofsovertuiging. Wél duidelijk: bestuur en parochianen spreken een andere taal. Een compromis komt er in ieder geval niet van harte. De term 'polderparochie' wordt een ironische.

PAROCHIES

- De parochies in het Rijk van Nijmegen hebben net een fusie achter de rug. Acht parochies gingen met ingang van dit jaar op in twee nieuwe: een in Groesbeek en een in de polder. Ze hebben een eigen bestuur en pastoraal team, daarboven staat pastoor Henk Janssen.
- De parochie Maria ten Hemelopneming (die in de polder) kon meteen aan de slag met een plan voor de kerkegebouwen. In oktober werd bekend dat het bestuur de kerken in Beek en Leuth wil sluiten. Die in Millingen (oost) en Ooij (west) blijven open.
- Het kerkje van Kekerdom krijgt een speciale behandeling: Stichting Vrienden van het Kerkje van Kekerdom betaalt het onderhoud.
- Overigens zijn de kerken komend jaar nog open voor één weekendviering per week. In 2015 vervallen in Beek en Leuth de vieringen, maar blijven de kerken open voor huwelijken, uitvaarten en doopplechtigheden. Vanaf 2016 zijn ze dan dicht.
- Bij het bepalen van de keuze gebruikte de parochie de kerkspiegel. Die vergelijkt het aantal kerkgangers, vormelingen, huwelijken en uitvaarten.
- Beek, Ooij, Leuth en Kekerdom zijn min of meer gelijkwaardig.
- De Sint-Antonius van Paduaakerk in Millingen blijft open omdat dat een grote kerk is, de kerk in Leuth is te klein. Ooij ligt volgens de parochie gunstiger dan Beek.

Nog een optie: de kerk blijft gewoon open

LEUTH/BEEK - Wat als de kerk sluit, vroeg Jooop Rutten verschillende gelovigen zondag? Drie mensen gaven het antwoord waar hij misschien nog wel het meest ophad gehoopt: dat gaat gewoon niet gebeuren.

In Beek probeert een stichting de kerk open te houden, en als het aan Jooop Rutten en Paul Vink ligt komt er ook zo'n beweging voor de kerk in Leuth. Die moet er dan net als in Kekerdom voor zorgen dat de kerk open kan blijven. In Beek is daar volgens het kerkbestuur 60.000 euro per jaar voor nodig. Maar dat is onzin, zegt Vink. Volgens hem rekent het bisdom te veel voor het verzekeren

van kerkegebouwen. Een ander idee is om in ieder geval de zondagse erediensten te verdelen. „Elke week in een andere kerk de eucharistie vieren. Dan heb je geen boze gezichten, blijven de mensen gewoon hun bijdrage betalen en heb je ook niet het probleem van te weinig pastoors.”

Volgens Rutten was de bijeenkomst van het kerkbestuur in Leuth maandag 'pittig, maar niet zo erg als in Beek'. Hij hoopt dat de kerk in Leuth open kan blijven, bijvoorbeeld omdat die centraler zou liggen dan die in Ooij. Maar hij ziet ook wel dat dit geld kost en op de lange termijn een moeilijk verhaal wordt.

Een andere oplossing? Vieringen houden in andere, kleinere dorpsgebouwen, zoals het plaatselijke kulturhus. „Het gaat me uiteindelijk om wat er in die gebouwen gebeurt, niet alleen om de gebouwen zelf.”

► **Volgens Rutten was de bijeenkomst in Leuth maandag 'pittig, maar niet zoals in Beek'**